

מסמך היסוד

מבוא

בשנים האחרונות עלה מחדש הדיון ברעיון המדינה הדמוקרטית האחת בכל פלסטין ההיסטורית כפתרון הטוב ביותר הרעיון זוכה כיום לתמיכה גוברת ברמה הציבורית. אין זה רעיון חדש. תנועת השחרור הפלסטינית, לפני לססכוד הנכבה) ולאחריו, תמכה ברעיון ולכן ארגון השחרור הפלסטיני (אש"ף) הציב אותו כחזון) האסון של 1948 הפלסטיני. הארגון נטש את הרעיון במסגרת המשא ומתן הדיפלומטי אשר הוביל לחתימת הסכם אוסלו בשנת ההנהגה הפלסטינית קיוותה כי באמצעות הסכמים אלו תתאפשר הקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית על 1993. השטחים שנכבשו על ידי ישראל בשנת 1967. אך בפועל, ישראל העמיקה את שליטתה הקולוניאלית על ידי פרוק בסיסים, ירושלים ורצועת עזה לקנטונים מופרדים זה מזה באמצעות מחסומים, התנחלויות, הגדה המערבית צבאיים וגדרות.

אבד הכלה על פתרון שתי המדינות, שביסודו הוא פתרון לא צודק. ישראל קברה עמוק את הפתרון הזה באמצעות מדיניותה הקולוניאלית וההתנחלות בשטחים הפלסטינים שעליהם ציפו לבנות את המדינה הפלסטינית העצמאית. משטר דיכוי, וכך השליטה ישראל על כל הפלסטינים החיים בפלסטין ההיסטורית, כולל בעלי אזרחות ישראלית אחד.

לאור ההתפתחויות המסוכנות האלה, וחשוב מכך, על בסיס ערכי הצדק, החרות והדמוקרטיה, אנו קובעים כי הדרך היחידה להשגת צדק ושלוש ובר קיימא הוא פירוק משטר האפרטהייד הקולוניאלי בפלסטין ההיסטורית והקמת משטר מדיני חדש המבוסס על שוויון זכויות מלא, ועל מימוש מלא של זכות השיבה של הפליטים הפלסטיניים ובניית מנגנונים לתיקון העוולות ההיסטוריות שנגרמו לעם הפלסטיני כתוצאה מהפרוייקט הציוני הקולוניאלי.

את העלאתו מחדש של רעיון, על רקע זה יזמו בעת האחרונה מספר רב של פעילים וקבוצות, פלסטינים וישראלים כגון מדינה דו-לאומית, מדינה דמוקרטית ליברלית ומדינה, תוך הצגת מודלים שונים לרעיון זה, המדינה האחת סוציאליסטית. יחד עם זאת כולם נפגשים סביב העיקרון של הקמת מדינה אחת דמוקרטית בכל פלסטין ההיסטורית, כתחליף למשטר האפרטהייד הקולוניאלי שכופה ישראל על הארץ כולה בין הים והנהר. משטר שדוגמתו הופל על ידי מאבק שחרור משותף של אפריקאים ולבנים בהנהגת הקונגרס הלאומי האפריקאי בדרום אפריקה בשנת 1994.

התוכנית המדינית של "המסע למען המדינה הדמוקרטית האחת" נועדה להרחיב את התמיכה וההכרה ברעיון בקרב דעת הקהל המקומית, הפלסטינית והישראלית, כמו גם בדעת הקהל העולמית. אנו קוראים לכל מי שנאבק למען חירות וצדק בעולם להשתתף ולתמוך במאבקנו כנגד משטר האפרטהייד. רק על ידי הקמתה של מדינה דמוקרטית משוחררת מעול הכיבוש והקולוניאליזם ומבוססת על צדק ושוויון, נבטיח עתיד טוב יותר לדורות הבאים ושלוש אמיתי בכל פלסטין ההיסטורית.

התוכנית הפוליטית

1. **מדינה דמוקרטית חוקתית אחת.** תוקם מדינה דמוקרטית אחת בין הים התיכון ונהר הירדן, כמדינה לכל אזרחיה כולל הפליטים הפלסטינים. במדינה זו כל האזרחים ייהנו מזכויות שוות, מחירות ומביטחון אישי. תהיה זו דמוקרטיה חוקתית, כאשר רצון העם יהיה הבסיס לחוקיה ולאופי שלטונה, וכל אזרחיה ייהנו מזכות שווה לבחור ולהיבחר לכל משרה ולשפות בשלטון בארץ.
2. **זכות השיבה, השיקום וההשתלבות בחברה.** המדינה תממש במלואה את זכות השיבה לכל הפליטים הפלסטינים, אלו החיים בגלות ואלה אשר מתגוררים כעת בפלסטין ההיסטורית, כולל בעלי אזרחות ישראלית, ואשר גורשו בשנת 1948 וכן צאצאיהם. המדינה תסייע בידם לשוב

- לארץ ואל המקומות אשר מהם גורשו. היא תסייע להם לבנות מחדש את חייהם האישיים ולהשתלב בחברה, בכלכלה במוסדות המדינה. המדינה תעשה כל שביכולתה להחזיר את הרכוש הפרטי והציבורי לפליטים הפלסטינים ו\או פיצויים על אובדנו.
3. **זכויות הפרט.** ייאסר על אפליה בין אזרחי הארץ, בחוקי המדינה, מוסדותיה ומדיניותה, על בסיס השתייכות אתנית, לאומית, תרבותית, גזעית, מגדרית, או על בסיס שפה, דת, דעות פוליטיות, רכוש או העדפה מינית. המדינה תעניק לכל אזרחיה חופש תנועה ומגורים בכל מקום בשטחה, תכבד חופש המחשבה והדעה, ותעניק שוויון זכויות מלא לכל האזרחים בכל התחומים ובכל המוסדות. ולצד נישואין דתיים המדינה תספק אפשרות לנישואים אזרחיים לכל החפץ בכך.
4. **זכויות קבוצתיות (קולקטיביות).** במסגרת המדינה הדמוקרטית האחת, תגן החוקה על זכויות קבוצתיות וחופש ההתארגנות על בסיס לאומי, אתני, דתי, מעמדי ומגדרי. המדינה תספק ערבויות חוקתיות להתפתחותן בחופשיות של כל השפות, האמנויות והתרבויות. אף קבוצה לא תזכה להתייחסות מועדפת, ולא תהיה לאף קבוצה השפעה או שליטה על זולתה. מבחינה חוקתית לא יאופשר לפרלמנט לחוקק חוקים כנגד קבוצה אתנית, לאומית, דתית, תרבותית או מעמדית כלשהיא.
5. **הגירה.** יותר לקבל אזרחות במדינה בהתאם לכללי ההגירה הרגילים.
6. **בניית חברה אזרחית משותפת.** המדינה תסייע לבנות חברה אזרחית חיונית ותעודד הקמת מוסדות אזרחיים, ובמיוחד חינוכיים, תרבותיים וכלכליים משותפים.
7. **כלכלה וצדק כלכלי.** אנו שואפים למימוש צדק חברתי וכלכלי ולאיימוץ מדיניות כלכלית שתפעל כנגד תוצאות עשירות שנים של ניצול ואפליה, אשר יצרו פערים חברתיים וכלכליים עמוקים בקרב האוכלוסייה שגרה בארץ הזו ואשר הביאו לקיטוב הכלכלי העמוק ביותר בעולם. המדינה שמה לה כיעד צדק חברתי ותאמץ מדיניות כלכלית יצירתית לשם חלוקה מחדש הוגנת של משאביה לטווח ארוך. זאת כדי להבטיח שכל האזרחים יהנו מהזדמנויות שוות בתחומי החינוך והתעסוקה, מביטחון כלכלי ורמת חיים הוגנת ומכובדת.
8. **דבקות בזכויות האדם, הצדק והשלום.** המדינה תכבד את החוק הבינלאומי ותפעל לפתרון הסכסוכים בדרכי שלום ובאמצעות משא ומתן ועקרונות הביטחון הקולקטיבי בהתאם לאמנת האו"ם. המדינה תצטרף ותכבד את כל האמנות הבינלאומיות העוסקות בשמירת זכויות האדם, ותפעל כנגד כל גילויי הגזענות ולחיזוק הזכויות החברתיות, התרבותיות והפוליטיות בהתאם לאמנות האו"ם והחוק הבינלאומי.
9. **מקומנו באזור.** "המסע למען המדינה הדמוקרטית האחת" ישתף פעולה עם התנועות המתקדמות והדמוקרטיות בעולם הערבי אשר נאבקות למען דמוקרטיה וצדק חברתי, למען הקמת חברות המשוחררות מדיקטטורות, כיבוש והשתלטות מבחוזן. המדינה תפעל למען חיזוק הדמוקרטיה והחרות באזור מזרח התיכון, למען הבטחת זכויותיהם של עמי האזור ותושביו וכיבוד הדתות והמסורות והאידאולוגיות השונות, ותוכר זכותם של כל תושבי האזור להיאבק למען השוויון וחופש המחשבה. אנחנו מאמינים כי השגת צדק בפלסטין יסייע רבות למאבקים צודקים אלה.
10. **אחריותנו הבינלאומית.** אנחנו רואים במסע המדינה הדמוקרטית האחת חלק בלתי נפרד מן הכוחות הדמוקרטיים המתקדמים, אשר נאבקים למען סדר עולמי אלטרנטיבי, שיהיה פלורליסטי, בר קיימא, צודק, שוויוני ואנושי יותר, ומשוחרר מניצול, גזענות, חוסר סובלנות, דיכוי, מלחמות, קולוניאליזם ואימפריאליזם. סדר עולמי חדש זה יתבסס על כבוד האדם וכיבוד זכויותיו לחרות ולחלוקה צודקת של המשאבים ויספק סביבה בריאה ובת קיימא.